

Соціальний портрет відвідувачів нічних клубів міста Харкова

Друга половина ХХ і початок ХХІ століття характеризуються відродженням українського суспільства та його культурного простору на принципово новому рівні, а також все більшим прагненням до уніфікації і глобалізації не тільки економіки, але і культури, типів державного устрою, навіть психологічного складу націй, етносів, народів.

Саме в останні десятиріччя, коли культури з особливою інтенсивністю взаємодіють, зливаються, запозичують елементи, піддаються масштабним модифікаціям і навіть трансформаціям, неминуче загострюються соціальні, психологічні, культурні проблеми молоді, яка шукає для себе нове місце в етнокультурному цивілізованому світі, який вже змінився і продовжує динамічно змінюватися.

Наслідки соціально-культурних процесів трансформації сучасного суспільства, їх вплив на формування особистості досліджуються у працях таких вчених, як, зокрема, Е. Голенкова, А. Здравомислов, Л. Іонін, Ю. Левада, Н. Паніна, В. Паригін, О. Ручка, Л. Сокурянська, П. Штомпка, В. Щербина, В. Ядов. Науковці відзначають, що сучасне суспільство стає не тільки більш диференційованим, але і все більш дезорганізованим. Багато людей через втрату попереднього соціального статусу або нечіткість ідентифікації з новими соціальними утвореннями відчують соціальне невдоволення. Особливо боляче ця проблема зачіпає молодь, яка змушена жити "на грані" різних ціннісних, світоглядних, політичних, економічних систем.

У роботі автор використовує цілий ряд теоретичних концепцій, серед яких концепції наступних авторів: П. Бурд'є, І. Гофмана, Ч. Кулі, П. Бергера, Г. Блумера, Т. Парсонса, Є.В. Де-Роберті, М.І. Карєєва.

Розпад моностилістичної культури на пострадянському просторі призвів до руйнування традиційних систем ідентифікацій. У цьому розумінні зовнішня, презентативна сторона відіграє найважливішу роль: для людей, що намагаються встановити нові зв'язки з життям замість втрачених, зовнішні знаки ідентифікації є знаками швидкого виходу з нинішнього їхнього хиткого становища. Саме тому молодь надягає одяг лицарів Середньовіччя, розфарбовується під панків, відвідує нічні клуби тощо, навіть не маючи уявлення про доктрини, що зумовлюють ці зовнішні прояви. У результаті прагнення «показати себе» «зовнішня», презентативна сторона відроджуваних культурних форм стала важливішою від «внутрішньої» - ціннісної. Вона стала найбільш важливою, тому що дозволяє вербувати нових прихильників.

Культурно-дозвольна діяльність у нашому суспільстві являє собою автономне утворення, в той же час вона пов'язана з іншими видами діяльності: побутовою, соціальною, релігійною, торгівельною, соціальною, політичною.

Зміни політичного ладу в Україні, перехід до ринкових відносин вплинули на сферу дозвілля. З'явилися приватні заклади: казино, нічні клуби, бари і ресторани з різноманітними шоу-програмами. Особливу увагу заслуговує нічний клуб, який уявляє собою розважальний заклад, у якому відвідувачі мають можливість добре провести час за рахунок спілкування, танців, вживання стимуляторів настрою та інших товарів та послуг.

На сьогоднішній день у культурно-дозвольній діяльності нічних клубів існує багато невирішених питань в області практики та теорії. **Актуальність** обраної проблеми виявляється у тому, що для адміністрації нічних клубів фінансові відносини більш важливі, ніж духовні та ціннісні орієнтації відвідувачів.

Наше молоде суспільство гостро потребує формування нової соціальної культури - це засвідчують не тільки висновки теоретиків, але і результати емпіричних досліджень. У них висвічуються такі негативні феномени транзитивного соціуму, як політична, економічна та соціальна нестабільність, зниження моральності, зростання недовіри між людьми, страх перед соціальними контактами, настрої тривоги й розпачу, маргінальність, аномія, девіація, фрустрація тощо. За таких умов набувають значення ігри ідентичностей, які можна прослідкувати у сучасному суспільстві, а також проблеми самоідентифікації молоді.

Якщо в радянські роки система "вирощувала" людей, орієнтованих на цінності комунізму, патріотизму, колективізму, соціальної рівності, то сьогодні ситуація характеризується тим, що не існує жодної програми, "спільного шляху", яких варто дотримуватися всім членам суспільства. Саме цим дослідники схильні пояснювати дезорієнтацію більшості представників сучасної молоді.

Об'єктом роботи є молодь, яка відвідує нічні клуби, а **предметом** – описові та мотиваційні характеристики відвідувачів нічних клубів. Відповідно можна виділити наступні завдання цієї роботи:

- 1 Виявлення смакових уподобань молоді у виборі нічного клубу;
- 2 Вивчення формування залежності молоді від відвідування нічних клубів;
- 3 Дослідження причин відвідування студентами нічних клубів;
- 4 Аналіз складових шоу-програм нічних клубів;
- 5 Розробка рекомендацій власникам нічних клубів щодо покращення стану таких закладів, а також напрями можливої майбутньої діяльності подібних закладів.

Для зібрання соціологічної інформації для цього дослідження було використано опитування. Дослідження проводилося за наступними аспектами: описові параметри відвідувачів, складові шоу-програм нічних клубів, музичні переваги відвідувачів, цінкові переваги, готовність бути в клубі до ранку, джерела інформації про клуби, причини відвідування клубів.

Обрана проблематика маловивчена в Україні і досить актуальна і за її межами, тому що сьогодні індустрія розваг набирає обертів і має велике поле для дослідницької діяльності.